

Suvestinė redakcija nuo 2012-07-04 iki 2013-12-13

Įstatymas paskelbtas: Žin. 2004, Nr. [135-4894](#), i. k. 1041010ISTA0IX-2428

Nauja redakcija nuo 2010-09-15:

Nr. [XI-813](#), 2010-05-18, Žin. 2010, Nr. 63-3091 (2010-05-31), i. k. 1101010ISTA00XI-813

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
POLITINIŲ PARTIJŲ IR POLITINIŲ KAMPANIJŲ FINANSAVIMO BEI
FINANSAVIMO KONTROLĖS
ĮSTATYMAS**

2004 m. rugpjūčio 23 d. Nr. IX-2428

Vilnius

**PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo tikslas

1. Šio įstatymo tikslas – užtikrinti politinių kampanijų demokratiškumą, politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo teisėtumą, skaidrumą ir viešumą, reglamentuoti politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo tvarką ir finansavimo kontrolę.

2. Šis įstatymas nereglamentuoja politinių partijų, kurios pagal 2003 m. lapkričio 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 2004/2003 dėl reglamentų, reglamentuojančių politines Europos partijas, ir šių partijų finansavimo taisyklių (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 1 skyrius, 4 tomas, p. 500) 2 ir 3 straipsnius laikomos Europos politinėmis partijomis ir kurių buveinė yra ne Lietuvos Respublikoje, finansavimo ir jų finansavimo kontrolės.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Auditoriaus ataskaita dėl pastebėtų faktų** – dokumentas, kuriame auditorius, šio įstatymo nustatyta tvarka atlikęs nepriklausomą politinės partijos ar politinės kampanijos dalyvio patikrinimą, pateikia Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos (toliau – Vyriausioji rinkimų komisija) patvirtintoje techninėje užduotyje nustatytų duomenų vertinimus.

2. **Auditorius** – fizinis asmuo, turintis Lietuvos Respublikos audito įstatymo nustatyta tvarka suteiktą atestuoto auditoriaus vardą.

3. **Aukos** – aukos gavėjams neatlygintinai perduoti pinigai, kilnojamieji ar nekilnojamieji daiktai, informacija, turtinės teisės, intelektinės veiklos rezultatai, taip pat kitos turtinės ir neturtinės vertybės, neatlygintinai atlikti veiksmai ir savanoriški darbai, veiksmų rezultatai, skirti savarankiško politinės kampanijos dalyvio politinei kampanijai finansuoti.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-1777](#), 2011-12-06, Žin., 2011, Nr. 153-7205 (2011-12-15), i. k. 1111010ISTA0XI-1777

4. **Aukotojas** – asmuo, šio įstatymo nustatyta tvarka turintis teisę aukoti ir suteikęs auką savarankiško politinės kampanijos dalyvio naudai.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-1777](#), 2011-12-06, Žin., 2011, Nr. 153-7205 (2011-12-15), i. k. 1111010ISTA0XI-1777

5. **Aukų lapas** – dokumentas, kuriame yra technologinės apsaugos priemonių ir kuris turi gamybos metu suteiktą seriją bei numerį ir yra skirtas aukos perdavimui–priėmimui patvirtinti.

6. **Kandidatas** – asmuo, įstatymų nustatyta tvarka įregistruotas pretendentu būti kandidatu į Respublikos Prezidentus ar kandidatu į Respublikos Prezidentus, kandidatu vienmandatėje Seimo rinkimų apygardoje, taip pat kandidatu Seimo, Europos Parlamento ar savivaldybių tarybų daugiamandatėje rinkimų apygardoje.

7. **Politinė kampanija** – šiame įstatyme nustatytu laikotarpiu politinės kampanijos dalyvių, rinkėjų ir kitų fizinių bei juridinių asmenų veikla, susijusi su Seimo, Respublikos Prezidento rinkimais, rinkimais į Europos Parlamentą, savivaldybių tarybų rinkimais ar referendumu.

8. **Politinė reklama** – valstybės politiko, politinės partijos, politinės partijos nario, politinės kampanijos dalyvio, jų vardu ir (ar) interesais bet kokia forma ir priemonėmis už užmokestį ar neatlygintinai politinės kampanijos laikotarpiu ar tarp politinių kampanijų skleidžiama informacija, kuria siekiama paveikti rinkėjų motyvaciją balsuojant rinkimuose ar referendume arba kurios skleidimu propaguojamas valstybės politikas, politinė partija, politinės partijos narys ar politinės kampanijos dalyvis, taip pat jų idėjos, tikslai ar programa.

9. **Politinės kampanijos dalyvis** – asmuo, kuris siekia būti išrinktas arba siekia, kad referendumo klausimas būtų priimtas arba nepriimtas, ir Vyriausiosios rinkimų komisijos įregistruotas šio įstatymo nustatyta tvarka.

10. **Politinės kampanijos finansavimo ataskaita** – dokumentas, kuriame savarankiškas politinės kampanijos dalyvis nurodo politinei kampanijai gautas aukas ar jų sumas pagal aukotojų grupes, kitas politinei kampanijai panaudotas lėšas, aukotojus (pateikia aukotojų sąrašą) bei turėtas išlaidas ir prisiimtus įsipareigojimus (pagal išlaidų grupes).

11. **Politinės kampanijos išlaidos** – šiame įstatyme nurodytos išlaidos, skirtos politinei kampanijai organizuoti ir finansuoti, nepaisant sandorio, kurį vykdant turėta išlaidų, sudarymo dienos.

12. **Politinės kampanijos išdininkas** – fizinis asmuo, veikiantis savarankiško politinės kampanijos dalyvio vardu ir interesais turto patikėjimo sutarties pagrindu ir turintis šio įstatymo nustatytas teises ir pareigas.

13. **Politinės kampanijos laikotarpis** – laikotarpis, kuris prasideda įstatymų nustatyta tvarka paskelbus rinkimų datą arba Vyriausiojoje rinkimų komisijoje įregistravus piliečių referendumo iniciatyvinę grupę, arba pateikus Seimui Seimo narių grupės siūlymą paskelbti referendumą ir pasibaigia praėjus 100 dienų nuo rinkimų (pakartotinių rinkimų) ar referendumo galutinių rezultatų paskelbimo dienos arba Vyriausiajai rinkimų komisijai įstatymų nustatyta tvarka priėmus sprendimą pripažinti referendumo paskelbimo iniciatyvą nutraukta ir (ar) pripažinti parašų rinkimą nutrauktu.

14. **Politinės kampanijos sąskaita** – savarankiško politinės kampanijos dalyvio sąskaita, esanti Lietuvos Respublikoje registruotame banke, kurioje laikomos ir kaupiamos tik politinei kampanijai skiriamos lėšos ir apmokamos šios kampanijos išlaidos.

15. **Politinės partijos einamoji banko sąskaita** – politinės partijos sąskaita, esanti Lietuvos Respublikoje registruotame banke, kurioje laikomos ir kaupiamos politinės partijos lėšos ir iš kurios apmokamos politinės partijos išlaidos, skirtos įstatymuose nustatytai politinės partijos veiklai vykdyti.

16. **Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo ir politinės reklamos stebėseną** – duomenų apie politinių partijų, politinių kampanijų ir jų dalyvių finansavimą, rinkimų (referendumo) agitacijos ir politinės reklamos finansavimą ir skleidimą politinių kampanijų laikotarpiu ir tarp jų rinkimas, kaupimas, analizė ir vertinimas šio įstatymo nustatytais tikslais.

17. **Pretendentas** – fizinis asmuo, atitinkantis įstatymų reikalavimus būti kandidatu, laikotarpiu nuo politinės kampanijos pradžios iki pareiškinių dokumentų pateikimo pabaigos pareiškęs, kad kelsis kandidatu, sudaręs sutartį su politinės kampanijos išdininku ir Vyriausiosios rinkimų komisijos nustatyta tvarka įregistruotas savarankišku politinės kampanijos dalyviu.

18. **Referendumo iniciatoriai** – Lietuvos Respublikos piliečių iniciatyvinės grupės nariai, įstatymų nustatyta tvarka įregistruoti Vyriausiojoje rinkimų komisijoje, arba Seimo narių grupė, pateikusi siūlymą paskelbti referendumą.

19. **Referendumo oponentai** – įstatymų nustatyta tvarka Vyriausiojoje rinkimų komisijoje įregistruoti asmenys – Lietuvos Respublikos piliečiai, jų grupės, taip pat politinės partijos – oponuojantys referendumo iniciatoriams.

20. **Rinkimų (referendumo) agitacija** – per rinkimų (referendumo) agitacijos kampanijos etapą politinei reklamai skleisti skirta veikla, kuria siekiama paveikti rinkėjų motyvaciją balsuojant rinkimuose ar referendume.

21. **Už politinės partijos apskaitą atsakingas asmuo** – politinės partijos vyriausiasis buhalteris (buhalteris) arba pagal sutartį apskaitos paslaugas teikianti įmonė.

22. **Valstybės biudžeto asignavimai** – politinėms partijoms skirta bendra lėšų suma, nustatoma Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme.

23. **Valstybės biudžeto asignavimų sąskaita** – politinės partijos sąskaita, esanti Lietuvos Respublikoje registruotame banke, kurioje laikomi ir kaupiami tik šiame įstatyme nustatyta tvarka gauti valstybės biudžeto asignavimai ir iš kurios apmokamos šiame įstatyme numatytos išlaidos.

24. **Viešosios informacijos rengėjo ar skleidėjo deklaracija** – Vyriausiajai rinkimų komisijai privalomas pateikti dokumentas, kuriuo viešosios informacijos rengėjas ar skleidėjas deklaruoja paskleistą politinę reklamą, nurodo paskleistos politinės reklamos kainą, įkainius, skelbimo laiką (plotą) ir asmenį, kurio interesais politinė reklama buvo paskleista, taip pat asmenį, užsakiusį parengti ar paskleisti politinę reklamą, ir asmenį, sumokėjusį už politinės reklamos paskleidimą.

3 straipsnis. Savarankiški ir atstovaujantieji politinės kampanijos dalyviai

1. Politinės kampanijos dalyviai pagal teisę gauti aukas ir prisiimti politinės kampanijos išlaidas gali būti savarankiški ir atstovaujantieji.

2. Tik savarankišku politinės kampanijos dalyviu gali būti registruojami:

- 1) politinė partija;
- 2) pretendentas;
- 3) save iškėlęs kandidatas;
- 4) referendumo iniciatoriai;
- 5) referendumo oponentai.

TAR pastaba. Pripažinti, kad Lietuvos Respublikos politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo bei finansavimo kontrolės įstatymo (2010 m. gegužės 18 d. redakcija; Žin., 2010, Nr. [63-3091](#)) 3 straipsnio 2 dalis tiek, kiek, įstatymų leidėjui pasirinkus vien proporcinę savivaldybių tarybų rinkimų sistemą, joje nenumatyta, kad savarankiškais politinės kampanijos dalyviais gali būti ne tik politinės partijos, bet ir kiti įstatymų leidėjo nustatytus reikalavimus atitinkantys kolektyviniai subjektai, kurių nariais gali būti Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų nuolatiniai gyventojai, prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 119 straipsnio 2 daliai.

Straipsnio dalies pakeitimai:

2011-05-11, Žin., 2011, Nr. 58-2771 (2011-05-14), i. k. 1111000NUTARG113717

3. Politinės partijos iškeltas kandidatas Seimo vienmandatėje rinkimų apygardoje ar kandidatų sąrašas rinkimuose į savivaldybių tarybas arba Europos Parlamentą (toliau – kandidatas ar kandidatų sąrašas), kai yra juos iškėlusios politinės partijos teikimas (prašymas), gali būti registruojamas savarankišku politinės kampanijos dalyviu.

4. Atstovaujamuoju politinės kampanijos dalyviu registruojami:

1) kandidatas, įrašytas į kandidatų sąrašą;

2) kandidatas ar kandidatų sąrašas, kai nėra juos iškėlusios politinės partijos teikimo (prašymo) registruoti savarankišku politinės kampanijos dalyviu.

5. Savarankiškus politinės kampanijos dalyvius registruoja, registruotų politinės kampanijos dalyvių ir asmenų, kuriuos atsisakyta registruoti politinės kampanijos dalyviais, sąrašą savo interneto tinklalapyje skelbia Vyriausioji rinkimų komisija.

6. Šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodyti asmenys gali priimti aukas ir įgyti turtinių prievolių dėl išlaidų politinei kampanijai tik nuo jų įregistravimo savarankiškais politinės kampanijos dalyviais ir paskelbimo Vyriausiosios rinkimų komisijos interneto tinklalapyje dienos.

7. Atstovaujamųjų politinės kampanijos dalyvių sąrašus gali skelbti politinė partija, kurios vardu ir interesais jie veikia, arba jos prašymu Vyriausioji rinkimų komisija.

4 straipsnis. Politinės kampanijos laikotarpio etapai

1. Politinės kampanijos laikotarpį sudaro šie etapai: rinkimų (referendumo) agitacijos kampanijos etapas ir baigiamasis (ataskaitų) etapas.

2. Rinkimų (referendumo) agitacijos kampanijos etapas – sudedamasis politinės kampanijos laikotarpio etapas, kuris prasideda įstatymų nustatyta tvarka paskelbus rinkimų datą ir baigiasi prasidėjus įstatymų nustatytam terminui, kurio metu draudžiama rinkimų agitacija. Vykstant pakartotiniam balsavimui šis etapas taip pat apima laikotarpį nuo rinkimų agitacijos draudimo pabaigos iki pakartotinio balsavimo agitacijos draudimo pradžios. Referendumo agitacijos kampanijos etapas prasideda Vyriausiojoje rinkimų komisijoje įregistravus piliečių referendumo iniciatyvinę grupę ar pateikus Seimui Seimo narių grupės siūlymą paskelbti referendumą ir baigiasi prasidėjus Lietuvos Respublikos referendumo įstatymo nustatytam terminui, kurio metu referendumo agitacija draudžiama.

3. Baigiamasis (ataskaitų) etapas – sudedamasis politinės kampanijos laikotarpio etapas, kuris prasideda rinkimų (pakartotinių rinkimų) ar referendumo galutinių rezultatų paskelbimo dieną ir pasibaigia praėjus 100 dienų nuo rinkimų (pakartotinių rinkimų) ar referendumo galutinių rezultatų paskelbimo dienos.

5 straipsnis. Fizinio asmens ar politinės partijos įregistravimas savarankišku politinės kampanijos dalyviu

1. Vyriausioji rinkimų komisija šio įstatymo 3 straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytų fizinių asmenų ir politinių partijų prašymus registruoti savarankiškais politinės kampanijos dalyviais priimti pradeda prasidėjus politinės kampanijos laikotarpiui ir priimti baigia tą dieną (įskaitytinai), kurią pagal atitinkamus įstatymus pradedamas pareiškinių dokumentų įteikimas. Bet kuriuo atveju terminas, per kurį šie asmenys turi teisę kreiptis į Vyriausiąją rinkimų komisiją registruoti juos savarankiškais politinės kampanijos dalyviais, negali būti trumpesnis negu 10 darbo dienų.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-1071](#), 2010-10-26, Žin., 2010, Nr. 128-6524 (2010-10-30), i. k. 1101010ISTA0XI-1071

2. Asmenys, norintys užsiregistruoti savarankiškais politinės kampanijos dalyviais, turi būti sudarę sutartį su politinės kampanijos išdininku ir turėti Lietuvos Respublikoje registruotame banke sąskaitą, kuri bus naudojama kaip politinės kampanijos sąskaita.

3. Politinė partija, norinti registruotis, registruoti savo keliamą kandidatą ar kandidatų sąrašą savarankišku politinės kampanijos dalyviu, Vyriausiajai rinkimų komisijai:

1) privalo pateikti prašymą registruotis savarankišku politinės kampanijos dalyviu ir gali pateikti teikimą (prašymą) registruoti jos keliamą kandidatą ar kandidatų sąrašą savarankišku politinės kampanijos dalyviu;

2) privalo šio įstatymo nustatyta tvarka pateikti politinės partijos įgalioto asmens pasirašytą turto patikėjimo sutarties su politinės kampanijos išdininku nuorašą ir gali pateikti sutarties su politinės kampanijos audito įmone nuorašą;

3) privalo pateikti dokumentą, patvirtinantį, kad politinė partija turi banko sąskaitą, kuri bus naudojama kaip politinės kampanijos sąskaita, ir ne anksčiau negu prieš 3 darbo dienas išduotą pažymą, kad lėšų šioje sąskaitoje nėra;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XI-1071](#), 2010-10-26, Žin., 2010, Nr. 128-6524 (2010-10-30), i. k. 1101010ISTA0XI-1071

4) jeigu yra pateiktas teikimas (prašymas) registruoti kandidatą ar kandidatų sąrašą savarankišku politinės kampanijos dalyviu, turi būti pateikti atitinkamos sutarties su jo politinės kampanijos išdininku nuorašas ir dokumentas, patvirtinantis, kad yra banko sąskaita, kuri bus naudojama kaip politinės kampanijos sąskaita, ir pažyma, kad lėšų šioje sąskaitoje nėra, taip pat gali būti pateiktas sutarties su politinės kampanijos audito įmone nuorašas;

5) gali pateikti atstovaujamų politinės kampanijos dalyvių sąrašą.

4. Fizinis asmuo, norintis registruotis savarankišku politinės kampanijos dalyviu, Vyriausiajai rinkimų komisijai privalo pateikti:

- 1) prašymą registruotis savarankišku politinės kampanijos dalyviu;
- 2) savo (referendumo iniciatyvinės grupės koordinatoriaus) asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą;
- 3) šio įstatymo nustatyta tvarka pasirašytą turto patikėjimo sutarties su politinės kampanijos išdininku nuorašą ir gali pateikti sutarties su politinės kampanijos audito įmone nuorašą;
- 4) išdininko asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą;
- 5) dokumentą, patvirtinantį, kad jo vardu yra atidaryta banko sąskaita, kuri bus naudojama kaip politinės kampanijos sąskaita, ir ne anksčiau negu prieš 3 darbo dienas išduotą pažymą, kad lėšų šioje sąskaitoje nėra.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-1071](#), 2010-10-26, *Žin.*, 2010, Nr. 128-6524 (2010-10-30), i. k. 1101010ISTA0XI-1071

5. *Netenka galios 2010-10-30.*

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-1071](#), 2010-10-26, *Žin.*, 2010, Nr. 128-6524 (2010-10-30), i. k. 1101010ISTA0XI-1071

6. Sprendimą dėl registravimo savarankišku politinės kampanijos dalyviu ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo visų šiame straipsnyje nurodytų dokumentų gavimo dienos priima Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkas arba jo įgaliotas šios komisijos narys.

7. Atsisakymas registruoti asmenį savarankišku politinės kampanijos dalyviu turi būti motyvuotas. Jeigu asmuo nesutinka su priimtu sprendimu, jis turi teisę sprendimą apskusti Vyriausiajai rinkimų komisijai. Skundą Vyriausioji rinkimų komisija privalo išnagrinėti per 3 darbo dienas. Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo jo priėmimo gali būti apskustas Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui.

8. Vyriausiosios rinkimų komisijos interneto tinklalapyje skelbiami:

- 1) savarankiško politinės kampanijos dalyvio pavadinimas arba vardas, pavardė, jo statusas politinėje kampanijoje (pretendentas, kandidatas, referendumo iniciatorius ar oponentas), telefonas pasiteirauti, elektroninio pašto adresas;
- 2) politinės kampanijos išdininko vardas, pavardė, telefonas, elektroninio pašto adresas;
- 3) politinės kampanijos audito įmonės, jeigu ji yra, pavadinimas, įmonės kodas, telefonas, elektroninio pašto adresas;
- 4) politinės partijos atstovaujantieji politinės kampanijos dalyviai, ir, jei to prašo ši politinė partija, jiems politinės partijos nustatyti išlaidų limitai.

6 straipsnis. Savarankiško politinės kampanijos dalyvio statuso praradimas

1. Politinė partija savarankiško politinės kampanijos dalyvio statusą praranda esant vienam iš šių pagrindų:

- 1) politinės partijos prašymu;
- 2) paskyrus politinei partijai bausmę pagal teismo nuosprendį (bausmės atlikimo laikotarpiu);
- 3) panaikinus visų politinės partijos keltų kandidatų ar kandidatų sąrašo (kandidatų sąrašų) registraciją;
- 4) politinei partijai pasibaigus;
- 5) Vyriausiajai rinkimų komisijai panaikinus politinės partijos registraciją savarankišku politinės kampanijos dalyviu dėl šiurkščių šio įstatymo pažeidimų.

2. Kitas savarankiškas politinės kampanijos dalyvis savarankiško politinės kampanijos dalyvio statusą praranda esant vienam iš šių pagrindų:

- 1) politinės kampanijos dalyvio prašymu;
- 2) kai pasibaigus rinkimų įstatymuose nustatytam kandidatų registravimo laikui pretendentas nėra registruotas kandidatu;

3) panaikinus kandidato registraciją;
4) mirus politinės kampanijos dalyviui;
5) Vyriausiajai rinkimų komisijai panaikinus savarankiško politinės kampanijos dalyvio registraciją dėl šiurkščių šio įstatymo pažeidimų ne vėliau kaip likus 15 dienų iki rinkimų ar referendumo dienos.

3. Savarankiški politinės kampanijos dalyviai, pradėję politinės kampanijos dalyvio statusą, nuo sprendimo dėl savarankiško politinės kampanijos dalyvio statuso praradimo įsigaliojimo momento neturi teisės priimti šio įstatymo 10 ir 10¹ straipsniuose nurodytų aukų politinei kampanijai finansuoti ir įgyti prievolių, susijusių su politine kampanija. Politinės kampanijos dalyvio statuso praradimas neatleidžia nuo pareigos įvykdyti politinės kampanijos dalyvio statusą praradusio asmens prievoles, atsiradusias šio ir kitų įstatymų pagrindu.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-2099](#), 2012-06-21, *Žin.*, 2012, Nr. 78-4021 (2012-07-04), i. k. 1121010ISTA0XI-2099

4. Šio straipsnio 1 dalies 5 punkte ir 2 dalies 5 punkte nurodyti Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimai per 5 darbo dienas nuo jų priėmimo dienos gali būti apskūsti Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui. Skundas turi būti išnagrinėtas ne vėliau kaip per 48 valandas nuo jo gavimo.

ANTRASIS SKIRSNIS

POLITINIŲ PARTIJŲ IR POLITINIŲ KAMPANIJŲ FINANSAVIMO ŠALTINIAI.

POLITINĖS KAMPANIJOS IŠLAIDOS

7 straipsnis. Politinių partijų ir politinių partijų politinių kampanijų finansavimo šaltiniai

1. Politinės partijos ir politinių partijų politinės kampanijos finansuojamos lėšomis, gautomis iš šiame įstatyme nurodytų šaltinių.

2. Politinių partijų finansavimo šaltiniai yra nuolatiniai (laikotarpiu tarp politinių kampanijų ir politinės kampanijos laikotarpio įprastiniai šiai politinei partijai finansavimo šaltiniai) ir politinės kampanijos finansavimo šaltiniai.

3. Nuolatiniai politinės partijos finansavimo šaltiniai yra:

- 1) politinės partijos nario mokesčiai;
- 2) valstybės biudžeto asignavimai;
- 3) *netenka galios 2012-01-01;*

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XI-1777](#), 2011-12-06, *Žin.*, 2011, Nr. 153-7205 (2011-12-15), i. k. 1111010ISTA0XI-1777

4) lėšos, politinės partijos gautos iš šio įstatymo 13 straipsnyje nurodytos kitos jos veiklos;

5) *netenka galios 2012-01-01;*

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XI-1777](#), 2011-12-06, *Žin.*, 2011, Nr. 153-7205 (2011-12-15), i. k. 1111010ISTA0XI-1777

6) Lietuvos Respublikoje registruotų bankų paskolos politinei partijai;

7) palūkanos už banko sąskaitoje esančias lėšas;

8) nuolatinio Lietuvos gyventojo savanoriškai skiriama 1 procento dydžio sumokėto metinio pajamų mokesčio dalis.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XI-1777](#), 2011-12-06, *Žin.*, 2011, Nr. 153-7205 (2011-12-15), i. k. 1111010ISTA0XI-1777

4. Politinės partijos nario mokesčių dydžio nustatymo, mokėjimo ir naudojimo tvarka nustatoma politinės partijos įstatuose. Nario mokesčiai yra:

- 1) stojamasis nario mokestis;
- 2) periodinis nario mokestis.

5. Partijos įstatuose gali būti nustatyti ir kiti, šio straipsnio 4 dalyje nenurodyti, nario

mokesčiai.

6. Politinės partijos lėšos, gautos iš šio straipsnio 3 dalyje, išskyrus 3 dalies 2 punktą, nurodytų šaltinių, laikomos politinės partijos einamojoje banko sąskaitoje.

7. Politinės partijos šio įstatymo 15 ir 16 straipsniuose nustatyta tvarka gautus valstybės biudžeto asignavimus privalo laikyti valstybės biudžeto asignavimų sąskaitoje, išskyrus atvejus, kai šios lėšos yra naudojamos politinės partijos politinei kampanijai finansuoti.

8. Politinės partijos politinės kampanijos finansavimo šaltiniai yra:

1) politinės partijos lėšos, gautos iš politinės partijos finansavimo šaltinių ir naudojamos partijos, partijos iškeltų kandidatų sąrašų ir partijos iškeltų kandidatų politinėms kampanijoms finansuoti;

2) politinės kampanijos laikotarpiu politinės partijos gaunamos pagal šį įstatymą turinčių teisę aukoti fizinių asmenų aukos politinei kampanijai;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XI-1777](#), 2011-12-06, Žin., 2011, Nr. 153-7205 (2011-12-15), i. k. 1111010ISTA0XI-1777

3) politinės kampanijos laikotarpiu politinės partijos iš Lietuvos Respublikoje registruotų bankų gaunamos paskolos;

4) palūkanos už politinės kampanijos sąskaitoje esančias lėšas.

9. Politinės partijos lėšas, skirtas politinei kampanijai finansuoti, privalo laikyti politinės kampanijos sąskaitoje. Į politinės kampanijos sąskaitą negali būti nukreiptas jokių laikinųjų apsaugos priemonių taikymas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-1777](#), 2011-12-06, Žin., 2011, Nr. 153-7205 (2011-12-15), i. k. 1111010ISTA0XI-1777

10. Garanto įvykdytos prievolės Lietuvos Respublikoje registruotiems bankams už politinę partiją nelaikomos politinės partijos finansavimo šaltiniu.

11. Finansuoti politines partijas ar politinių partijų politines kampanijas kitomis, šiame straipsnyje nenurodytomis, lėšomis draudžiama.

8 straipsnis. Kitų savarankiškų politinės kampanijos dalyvių (išskyrus politines partijas) politinės kampanijos finansavimo šaltiniai

1. Kitų savarankiškų politinės kampanijos dalyvių (išskyrus politines partijas) politinės kampanijos finansuojamos:

1) pagal šį įstatymą turinčių teisę aukoti fizinių asmenų aukomis ir politinių partijų aukomis kandidatams, kandidatų sąrašams ar referendumo politinėms kampanijoms;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XI-1777](#), 2011-12-06, Žin., 2011, Nr. 153-7205 (2011-12-15), i. k. 1111010ISTA0XI-1777

2) nuosavomis (asmeninėmis) lėšomis;

3) palūkanomis už politinės kampanijos sąskaitoje esančias lėšas.

2. Lėšos, skirtos politinei kampanijai finansuoti, privalo būti laikomos politinės kampanijos sąskaitoje. Į politinės kampanijos sąskaitą negali būti nukreiptas jokių laikinųjų apsaugos priemonių taikymas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-1777](#), 2011-12-06, Žin., 2011, Nr. 153-7205 (2011-12-15), i. k. 1111010ISTA0XI-1777

3. Finansuoti kitus savarankiškus politinės kampanijos dalyvius (išskyrus politines partijas) kitomis, šiame straipsnyje nenurodytomis, lėšomis draudžiama.

9 straipsnis. Atstovaujamųjų politinės kampanijos dalyvių finansavimo šaltinis

Atstovaujamųjų politinių kampanijų dalyvių politinės kampanijos finansuojamos politinės partijos lėšomis.

10 straipsnis. Aukos

1. Priimti šiame įstatyme nurodytas aukas turi teisę šio įstatymo nustatyta tvarka įregistruoti savarankiškai politinės kampanijos dalyviai.

2. Vienas fizinis asmuo, nurodytas šio įstatymo 12 straipsnyje, per politinę kampaniją kiekvienam savarankiškam politinės kampanijos dalyviui gali paaukoti auką, neviršijančią 10 paskelbto praėjusių kalendorinių metų ketvirto ketvirčio vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio (toliau – VMDU) dydžių. Bendra vieno fizinio asmens aukų suma savarankiškiems politinės kampanijos dalyviams per kalendorinius metus negali viršyti 10 procentų fizinio asmens už praėjusius kalendorinius metus deklaruotų metinių pajamų. Į šiuos dydžius neįskaičiuojamos šio įstatymo 10¹ straipsnyje nurodytos aukos.

3. Kandidatas vienmandatėje rinkimų apygardoje ir referendumo iniciatorius savo politinei kampanijai finansuoti gali paaukoti auką, neviršijančią 20 VMDU dydžių.

4. Fizinis asmuo iki aukos savarankiškam politinės kampanijos dalyviui suteikimo įstatymų nustatyta tvarka privalo deklaruoti turtą ir pajamas.

5. Fizinį asmenų pinigines aukas, viršijančios 1 000 litų, privalo būti aukojamos tik banko pavedimu. Fizinį asmenų pinigines aukas politinei kampanijai, gautas ne banko pavedimu, politinės kampanijos išdininkas ne vėliau kaip kitą darbo dieną po aukos gavimo perveda į politinės kampanijos sąskaitą.

6. Visi aukoję fiziniai asmenys privalo būti paviešinami. Politinės kampanijos išdininkas ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo aukos gavimo dienos Vyriausiosios rinkimų komisijos interneto svetainėje skelbiamame viešame aukotojų sąrašė paskelbia aukotojo – fizinio asmens – vardą ir pavardę.

7. Priimant auką grynaisiais pinigais, aukos perdavimo–priėmimo dieną, o priimant nepiniginę auką, per 5 darbo dienas nuo aukos gavimo dienos turi būti užpildomas aukų lapas. Aukų lape turi būti nurodoma piniginių aukos vertė, nepiniginė auka ir jos tikroji vertė, aukotojo – fizinio asmens – vardas ir pavardė, asmens kodas. Aukų lapas surašomas 3 egzemplioriais, pirmas atiduodamas aukotojui, antras – Vyriausiajai rinkimų komisijai, trečias – aukos gavėjui.

8. Auka laikoma priimta, kai politinės kampanijos išdininkas, patikrinęs, ar gauta auka atitinka šio įstatymo reikalavimus, užregistruoja auką ir, jeigu priimama auka grynaisiais pinigais arba nepiniginė auka, aukotojui įteikia (išsiunčia) aukų lapą.

9. Nepiniginių aukų įvertinimo ir jų tikrosios vertės apskaičiavimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

10. Pasibaigus rinkimų (referendumo) agitacijos kampanijos etapui, aukas politinei kampanijai priimti draudžiama.

11. Politinės kampanijos dalyvis neturi teisės naudoti politinei kampanijai finansuoti gautų, tačiau politinės kampanijos finansavimo apskaitos žiniaraštyje neregistruotų piniginių aukų, taip pat šio straipsnio 7 dalyje nurodytų aukų, jeigu politinės kampanijos išdininkas nėra užpildęs aukų lapo.

12. Šio straipsnio nuostatos šio įstatymo 10¹ straipsnyje numatytoms mažoms aukoms taikomos tiek, kiek šio įstatymo 10¹ straipsnyje neregamentuojama kitaip.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1777](#), 2011-12-06, *Žin.*, 2011, Nr. 153-7205 (2011-12-15), i. k. 1111010ISTA0XI-1777

Nr. [XI-2099](#), 2012-06-21, *Žin.*, 2012, Nr. 78-4021 (2012-07-04), i. k. 1121010ISTA0XI-2099

10¹ straipsnis. Mažos aukos

1. Maža auka laikoma pinigine fizinio asmens auka (aukų suma), per politinę kampaniją paaukota vienam savarankiškam politinės kampanijos dalyviui ir neviršijanti 40 litų.

2. Mažas aukas savarankiškiems politinės kampanijos dalyviams galima aukoti telefonu, internetu, banko pavedimu ir kitomis priemonėmis, leidžiančiomis politinės kampanijos finansavimo kontrolę vykdančioms institucijoms nustatyti aukotoją.

3. Telefonu mažas aukas aukoti turi teisę tik paslaugų teikimo sutartį su telekomunikacijų bendrove sudarę fiziniai asmenys.

4. Savarankiškas politinės kampanijos dalyvis teisę rinkti aukas telefonu įgyja nuo sutarties su viena jo pasirinkta telekomunikacijų bendrove sudarymo momento. Šioje sutartyje turi būti

nurodyta:

1) telefono numeris, kuriuo asmuo gali paskambinti ir suteikti mažą auką šią sutartį sudariusiam savarankiškam politinės kampanijos dalyviui;

2) paslaugos teikimo terminas, ne ilgesnis kaip iki rinkimų (referendumo) agitacijos kampanijos etapo pabaigos;

3) paslaugos kaina;

4) paslaugos teikėjo pareiga politinės kampanijos finansavimo kontrolę vykdančių institucijų reikalavimu nedelsiant pateikti aukotojų sąrašą su aukotojus nustatyti leidžiančiais duomenimis;

5) paslaugos teikėjo įsipareigojimas, kad savarankiškam politinės kampanijos dalyviui pervedama vieno fizinio asmens auka (aukų suma) neviršytų 40 litų.

5. Šio straipsnio 4 dalyje nurodytos sutarties nuorašas sudarius sutartį nedelsiant perduodamas Vyriausiajai rinkimų komisijai, kuri sutarties tekstą ne vėliau kaip kitą darbo dieną paskelbia savo interneto svetainėje.

6. Telekomunikacijų bendrovė šio straipsnio 4 dalyje numatytos sutarties pagrindu surinktas ir šio įstatymo reikalavimus atitinkančias aukas ne vėliau kaip iki rinkimų (referendumo) agitacijos kampanijos pabaigos privalo pervesti į šią sutartį sudariusio savarankiško politinės kampanijos dalyvio politinės kampanijos sąskaitą.

7. Asmeniui, šio įstatymo nustatyta tvarka praradus savarankiško politinės kampanijos dalyvio statusą, šio straipsnio 4 dalyje numatyta sutartis pasibaigia nuo Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimo dėl savarankiško politinės kampanijos dalyvio statuso praradimo įsigaliojimo momento. Iki sprendimo įsigaliojimo momento surinktos, tačiau savarankiškam politinės kampanijos dalyviui nepervestos aukos grąžinamos aukotojams.

8. Šio straipsnio 4 dalyje numatytos sutarties pagrindu surinktos ir savarankiškam politinės kampanijos dalyviui pervestos aukos nelaikomos savarankiško politinės kampanijos dalyvio finansavimu per trečiuosius asmenis.

9. Telekomunikacijų bendrovė visiems savarankiškiems politinės kampanijos dalyviams šio straipsnio 4 dalyje numatytą paslaugą teikia vienodomis sąlygomis. Šio straipsnio 4 dalyje numatytos paslaugos teikimas neatlygintinai laikomas nepinigine auka ir yra draudžiamas.

10. Šiame straipsnyje numatytomis mažomis aukomis savarankiškas politinės kampanijos dalyvis gali finansuoti ne daugiau kaip 10 procentų nustatyto didžiausio leistino politinės kampanijos išlaidų dydžio.

11. Politinės kampanijos finansavimo apskaitos žiniaraštyje nurodoma ir Vyriausiosios rinkimų komisijos interneto svetainėje skelbiama savarankiško politinės kampanijos dalyvio gauta mažų aukų suma, neišskiriant aukotojų.

12. Politinės kampanijos dalyvis, šiame straipsnyje nustatyta tvarka gavęs aukų, viršijančių šio straipsnio 10 dalyje nustatytą limitą, privalo jas pervesti į valstybės biudžetą iki politinės kampanijos finansavimo ataskaitos pateikimo Vyriausiajai rinkimų komisijai dienos.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XI-2099](#), 2012-06-21, Žin., 2012, Nr. 78-4021 (2012-07-04), i. k. 1121010ISTA0XI-2099

11 straipsnis. Nepriimtinos aukos

1. Draudžiama naudoti politinėms kampanijoms gautas aukas, kurios neatitinka šio įstatymo reikalavimų. Jeigu tokios aukos buvo gautos ir aukotojas yra žinomas, politinės kampanijos išdininkas per 5 darbo dienas nuo tokios aukos gavimo dienos turi auką grąžinti aukotojui, nurodydamas atsisakymo priimti auką priežastis. Jeigu aukotojas per 10 darbo dienų nenustatomas, politinės kampanijos išdininkas auką perveda į valstybės biudžetą.

2. Politinės partijas ir politinių kampanijų dalyvius finansuoti per trečiuosius asmenis draudžiama.

3. Nepriimtinomis aukomis nelaikomos ir gali būti naudojamos politinei kampanijai finansuoti:

1) mažos aukos, paaukotos telefonu ir gautos iš telekomunikacijų bendrovės, su kuria savarankiškas politinės kampanijos dalyvis yra sudaręs šio įstatymo 10¹ straipsnio 4 dalyje

numatytą sutartį;

2) aukos, viršijančios 10 procentų už praėjusius kalendorinius metus deklaruotų metinių pajamų, jeigu pagal politinės kampanijos išdininko užklauso metu Vyriausiosios rinkimų komisijos informacinės sistemos turimus duomenis bendra to aukotojo aukų suma (įskaitant savarankiškam politinės kampanijos dalyviui siūlomą suteikti auką) savarankiškiems politinės kampanijos dalyviams nurodyto dydžio neviršija.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-2099](#), 2012-06-21, *Žin.*, 2012, Nr. 78-4021 (2012-07-04), i. k. 1121010ISTA0XI-2099

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1777](#), 2011-12-06, *Žin.*, 2011, Nr. 153-7205 (2011-12-15), i. k. 1111010ISTA0XI-1777

12 straipsnis. Aukotojai

1. Aukoti politinės kampanijos dalyviams turi teisę:

1) Lietuvos Respublikos piliečiai – visų politinių kampanijų dalyviams;

2) nuolatiniai Lietuvos Respublikos gyventojai, turintys kitos Europos Sąjungos valstybės narės pilietybę, – rinkimų į Europos Parlamentą ir savivaldybių tarybų rinkimų kampanijų dalyviams;

3) nuolatiniai Lietuvos Respublikos gyventojai, neturintys kitos Europos Sąjungos valstybės narės pilietybės, arba asmenys be pilietybės – savivaldybių tarybų rinkimų politinių kampanijų dalyviams.

2. Politinės partijos turi teisę aukoti kandidatų, kandidatų sąrašų ar referendumo politinėms kampanijoms.

3. Politinės kampanijos finansavimo sutartys, patvirtinančios politinės kampanijos dalyvio (aukos gavėjo) ir aukotojo turtinius ar neturtinius (politinius) įsipareigojimus, turi būti sudaromos raštu. Jas turi pasirašyti politinės kampanijos dalyvis (aukos gavėjas), politinės kampanijos išdininkas ir aukotojas. Politinės kampanijos finansavimo sutartys turi būti skelbiamos viešai ir negali prieštarauti viešajai tvarkai ar gerai moralei. Draudžiama sudaryti slaptus įsipareigojimus. Politinės kampanijos finansavimo sutarties nuorašas kartu su politinės kampanijos finansavimo ataskaita turi būti perduoti Vyriausiajai rinkimų komisijai, kuri sutarčių tekstus privalo paskelbti Vyriausiosios rinkimų komisijos interneto svetainėje.

4. Aukotojų ir aukų gavėjų susitarimai, susiję su įsipareigojimais privatiems (asmeniniams ir (ar) grupiniams) interesams, draudžiami.

5. Išrinktiems į valstybės ar savivaldybių institucijas asmenims draudžiama atstovauti aukotojų privatiems (asmeniniams ir (ar) grupiniams) interesams ir priimti išskirtinai jiems palankius sprendimus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1777](#), 2011-12-06, *Žin.*, 2011, Nr. 153-7205 (2011-12-15), i. k. 1111010ISTA0XI-1777

13 straipsnis. Kita politinių partijų veikla

Politinės partijos turi teisę verstis leidybos, spaudos ir atributikos platinimo, nuosavybės teise priklausančio turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo, politinių bei kultūrinių renginių (paskaitų, parodų ir kt.) organizavimo ir kita veikla, iš kurios gautos lėšos gali būti naudojamos tik politinės partijos įstatuose nurodytiems politinės partijos veiklos tikslams.

14 straipsnis. Valstybės biudžeto asignavimai politinėms partijoms

1. Valstybės biudžeto asignavimai politinėms partijoms numatomi Lietuvos Respublikos kiekvienų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekte ir skiriami per Vyriausiosios rinkimų komisijos vykdomą atskirą biudžeto programą.

2. Valstybės biudžete nustatoma bendra asignavimų politinėms partijoms suma.

3. Pažymą apie politinių partijų atitiktį įstatymų reikalavimams dėl politinės partijos narių skaičiaus Vyriausiajai rinkimų komisijai ne vėliau kaip iki kiekvienų metų balandžio 1 dienos

pateikia Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija.

4. Lėšos iš valstybės biudžeto numatytų asignavimų politinėms partijoms gali būti skiriamos politinių partijų veiklai finansuoti.

5. Jeigu Vyriausioji rinkimų komisija pripažįsta, kad politinė partija ar politinės kampanijos dalyvis šurkščiai pažeidė šį įstatymą, jam (jai) dvejus metus nuo sprendimo įsiteisėjimo dienos valstybės biudžeto asignavimai neskiriami. Dėl šios priežasties nepaskirstyti valstybės biudžeto asignavimai grąžinami į valstybės biudžetą.

6. Valstybės biudžeto asignavimai politinėms partijoms gali būti naudojami:

1) politinei kampanijai finansuoti;

2) rinkimų užstatui;

3) ilgalaikiam ir trumpalaikiam turtui įsigyti;

4) atsiskaityti su darbuotojais;

5) mokesčiams ir kitoms įmokoms į biudžetą, privalomojo valstybinio socialinio draudimo bei privalomojo sveikatos draudimo įmokoms;

6) paslaugų teikimo išlaidoms;

7) politinės partijos politinės kampanijos skoloms apmokėti;

8) politinės partijos paimtoms paskoloms, skirtoms šios dalies 3, 4, 5 ir 6 punktuose nurodytoms išlaidoms, apmokėti.

7. Valstybės biudžeto lėšos negali būti naudojamos šio straipsnio 6 dalies 3, 4, 5, 6 ir 8 punktuose numatytoms išlaidoms, jeigu jos patirtos vykdant šio įstatymo 13 straipsnyje numatytą veiklą. Šio įstatymo 13 straipsnyje numatytos veiklos apskaita tvarkoma atskirai nuo valstybės biudžeto asignavimų naudojimo apskaitos.

8. Valstybės biudžeto lėšomis negali būti laiduojama, garantuojama už trečiųjų asmenų įsipareigojimus, taip pat šiomis lėšomis negali būti atlyginama už trečiųjų asmenų padarytą žalą.

9. Kaip buvo panaudoti valstybės biudžeto asignavimai, politinė partija nurodo valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo ataskaitoje, teikiamoje kartu su politinės partijos finansinių ataskaitų rinkiniu.

10. Per metus nepanaudoti valstybės biudžeto asignavimai lieka politinės partijos valstybės biudžeto asignavimų sąskaitoje ir gali būti naudojami kitais metais šio straipsnio 6 dalyje numatyta veiklai finansuoti.

11. Į valstybės biudžeto asignavimų sąskaitą negali būti nukreiptas jokių laikinųjų apsaugos priemonių taikymas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1777](#), 2011-12-06, *Žin.*, 2011, Nr. 153-7205 (2011-12-15), i. k. 1111010ISTA0XI-1777

15 straipsnis. Valstybės biudžeto asignavimų politinės partijos veiklai finansuoti dydžio apskaičiavimo, paskirstymo ir mokėjimo tvarka

1. Politinės partijos, kurios įstatymų nustatyta tvarka įregistruotos Juridinių asmenų registre ir atitinka įstatymų reikalavimus dėl politinės partijos narių skaičiaus ir kurioms nėra pradėta pertvarkymo arba likvidavimo procedūra, turi teisę į valstybės biudžeto asignavimus politinės partijos veiklai finansuoti.

2. Valstybės biudžeto asignavimai politinės partijos veiklai finansuoti paskirstomi toms šio straipsnio 1 dalyje nustatytus kriterijus atitinkančioms politinėms partijoms, kurios yra gavusios ne mažiau kaip 3 procentus visų rinkėjų balsų, paduotų už politinių partijų kandidatus tuose Seimo, savivaldybių tarybų rinkimuose, rinkimuose į Europos Parlamentą, pagal kurių rezultatus paskirstomi šie valstybės biudžeto asignavimai.

3. Valstybės biudžeto asignavimai politinių partijų veiklai finansuoti yra paskirstomi pagal Seimo, savivaldybių tarybų rinkimų, rinkimų į Europos Parlamentą (pakartotinių, naujų rinkimų ir pakartotinio balsavimo), kuriuose išrinktų kandidatų įgaliojimai nėra nutrūkę arba jiems nutrūkus laisva vieta buvo užimta nerengiant rinkimų, galiojančius rezultatus:

1) paskutinių Seimo, savivaldybių tarybų rinkimų, rinkimų į Europos Parlamentą daugiamandatėse rinkimų apygardose. Tuo atveju, kai keltų kandidatų sąrašas yra koalicinis, gautų balsų skaičius politinėms partijoms paskirstomas proporcingai koalicioniame sąrašė esančių

kandidatų skaičiui;

2) paskutinių rinkimų, paskutinių pakartotinių rinkimų, paskutinių naujų rinkimų Seimo vienmandatėse rinkimų apygardose. Jeigu kandidatą iškėlė kelios politinės partijos, kandidato gauti balsai po lygiai paskirstomi jį iškėlusioms politinėms partijoms;

3) paskutinio pakartotinio balsavimo Seimo vienmandatėse rinkimų apygardose. Jeigu pakartotinis balsavimas, išrinkus Seimo narį rinkimuose, pakartotiniuose rinkimuose ar naujuose rinkimuose, nebuvo rengiamas, tai vietoj pakartotinio balsavimo rezultatų imami paskutiniai rinkimų, pakartotinių rinkimų ar naujų rinkimų rezultatai šioje vienmandatėje rinkimų apygardoje. Jeigu kandidatą iškėlė kelios politinės partijos, kandidato gauti balsai po lygiai paskirstomi jį iškėlusioms politinėms partijoms.

4. Valstybės biudžeto asignavimų politinės partijos veiklai finansuoti dydis, skiriamas politinei partijai, nustatomas šia tvarka:

1) sumuojant tik rinkėjų balsus, paduotus už tų politinių partijų, kurioms pagal šio straipsnio 2 dalį gali būti skiriami valstybės biudžeto asignavimai politinės partijos veiklai finansuoti, kandidatus, nustatomas visų balsų skaičius;

2) vieno rinkėjo balso pusės metų finansinis koeficientas nustatomas pusę valstybės biudžeto asignavimų, skirtų politinės partijos veiklai finansuoti, dalijant iš visų rinkėjų balsų skaičiaus;

3) politinei partijai skiriami valstybės biudžeto pusmetiniai asignavimai politinės partijos veiklai finansuoti nustatomi vieno rinkėjo balso pusės metų finansinį koeficientą padauginus iš rinkėjų, padavusių savo balsus už šios politinės partijos kandidatus, balsų skaičiaus.

5. Politinei partijai skiriamą valstybės biudžeto asignavimų, skirtų politinės partijos veiklai finansuoti, dydį šiame straipsnyje nustatyta tvarka nustato Vyriausioji rinkimų komisija ir ne vėliau kaip iki kiekvienų metų balandžio 15 dienos ir lapkričio 15 dienos perveda į politinės partijos valstybės biudžeto asignavimų sąskaitą.

16 straipsnis. *Neteko galios nuo 2012-01-01*

Straipsnio naikinimas:

Nr. [XI-1777](#), 2011-12-06, Žin. 2011, Nr. 153-7205 (2011-12-15), i. k. 1111010ISTA0XI-1777

17 straipsnis. Politinės kampanijos išlaidos ir išlaidų limitai

1. Prasidėjus politinei kampanijai visos išlaidos, skirtos politinei kampanijai finansuoti, gali būti apmokamos tik iš politinės kampanijos sąskaitoje esančių lėšų.

2. Tais atvejais, kai rinkimų apygarda apima visą Lietuvos Respublikos teritoriją, didžiausias išlaidų vieno savarankiško politinės kampanijos dalyvio politinei kampanijai finansuoti dydis apskaičiuojamas taip: Lietuvos Respublikos rinkėjų sąrašė įrašytų rinkėjų skaičius padauginamas iš 1 lito ir gauta sandauga suapvalinama dviejų pirmųjų reikšminių skaitmenų tikslumu.

3. Tais atvejais, kai rinkimų apygarda apima dalį Lietuvos Respublikos teritorijos, didžiausias išlaidų vieno savarankiško politinės kampanijos dalyvio politinei kampanijai finansuoti dydis apskaičiuojamas taip: vienos rinkimų apygardos rinkėjų skaičius dauginamas iš 2 litų ir gauta sandauga suapvalinama dviejų pirmųjų reikšminių skaitmenų tikslumu. Jeigu gauta sandauga yra mažesnė kaip 20 000 litų, nustatomas didžiausias politinės kampanijos išlaidų dydis – 20 000 litų. Savivaldybių tarybų rinkimuose politinė partija, iškėlus kandidatus sąrašą (sąrašus), papildomai šiai politinei kampanijai gali išleisti ne daugiau kaip 10 procentų šios partijos iškeltų kandidatų sąrašų didžiausios politinės kampanijos išlaidų sumos.

4. Politinės kampanijos finansavimo išlaidomis pripažįstami politinės kampanijos dalyvio politinės kampanijos laikotarpiu turėtos išlaidos ir prisiimti įsipareigojimai, skirti:

1) politinei reklamai ar kitai agitacinei medžiagai gaminti ar platinti bet kokiomis visuomenės informavimo priemonėmis ar bet koku kitu viešu būdu;

2) politinės kampanijos įždininko atlyginimui mokėti ir funkcijoms atlikti;

3) politinės kampanijos audito įmonei;

4) nekilnojamųjų ar kilnojamųjų daiktų, reikalingų vykdant politinę kampaniją, nuomai;

5) politinei kampanijai naudojamoms transporto priemonėms nuomoti, eksploatuoti;
Straipsnio punkto pakeitimai:
Nr. [XI-1071](#), 2010-10-26, *Žin.*, 2010, Nr. 128-6524 (2010-10-30), i. k. 1101010ISTA0XI-1071

6) politinės kampanijos savanorių, politinės partijos ar kandidato atstovų rinkimams ar rinkimų (referendumo) stebėtojų ryšiui, maitinimui, apgyvendinimui ir transportui;

7) kitoms šiame įstatyme nustatytoms išlaidoms.

5. Politinės kampanijos išlaidomis taip pat pripažįstamos išlaidos, skirtos šio straipsnio 4 dalyje nurodytai paskirčiai, bet turėtos ne politinės kampanijos laikotarpiu, jeigu toje dalyje nurodyti daiktai ir kitas turtas yra skirti politinei kampanijai ar jeigu paslaugos yra gautos politinės kampanijos laikotarpiu. Šiuo atveju politinės kampanijos dalyviai privalo apie tai pranešti Vyriausiajai rinkimų komisijai, kartu pateikdami išlaidas patvirtinančių dokumentų kopijas. Prireikus Vyriausioji rinkimų komisija gali pareikalauti papildomos informacijos.

6. Kiekvieno politinės kampanijos dalyvio šio straipsnio 4 ir 5 dalyse nurodytų išlaidų dydis negali viršyti šio straipsnio 2 ar 3 dalyje nustatytų didžiausių išlaidų dydžių. Tais atvejais, kai pagal rinkimų įstatymą vyksta pakartotinis balsavimas, kandidato, dalyvaujančio pakartotiniam balsavime, didžiausias išlaidų politinei kampanijai dydis didinamas 25 procentais.

7. Politinės kampanijos išlaidomis nelaikoma:

1) politinių partijų, pretendentų, kandidatų, referendumo iniciatorių, referendumo oponentų išlaidos, turėtos pagal teisinių paslaugų sutartis;

2) išlaidos, skirtos rinkimų užstatui sumokėti;

3) išlaidos, skirtos pretendentui, kandidato kelionėms (transportui ir apgyvendinimui) į rinkimų apygardą;

4) išlaidos politinės partijos patalpoms ir personalo veiklai apmokėti, kai šios išlaidos yra įprastos šiai politinei partijai ne politinės kampanijos laikotarpiu.

8. Jeigu politinės kampanijos laikotarpiu politinės kampanijos dalyvis (išskyrus politines partijas, jų keliamus kandidatus ar kandidatų sąrašus) surinko lėšų daugiau, negu jų buvo panaudota politinės kampanijos išlaidoms apmokėti, nepanaudotos lėšos iki politinės kampanijos finansavimo ataskaitos pateikimo Vyriausiajai rinkimų komisijai turi būti pervestos į valstybės biudžetą. Politinės partijos, jų keliamų kandidatų ar kandidatų sąrašų nepanaudotos lėšos gali būti skirtos tik politinės partijos veiklai finansuoti.

TREČIASIS SKIRSNIS POLITINĖ REKLAMA

18 straipsnis. Politinės reklamos žymėjimas

1. Politinės kampanijos laikotarpiu politinė reklama turi būti teisės aktų nustatyta tvarka pažymėta nurodant lėšų šaltinį ir aiškiai atskirta nuo kitos skleidžiamos informacijos.

2. Politinė reklama, politinės kampanijos laikotarpiu nepažymėta pagal teisės aktų reikalavimus arba pažymėta nesilaikant teisės aktų reikalavimų, laikoma paslėpta politine reklama ir yra draudžiama. Už jos skleidimą taikoma įstatymų nustatyta atsakomybė.

3. Politinei reklamai, be specialių šiame įstatyme nustatytų reikalavimų, taikomi ir Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatyme reklamai nustatyti principai ir reikalavimai.

19 straipsnis. Politinės reklamos skleidimas visuomenės informavimo priemonėse

1. Draudžiama skleisti politinę reklamą:

1) politinės kampanijos laikotarpiu – neatlygintinai, išskyrus diskusijų laidas;

2) rinkimų (referendumo) agitacijos kampanijos etapu – per televiziją, išskyrus diskusijų laidas ir ne trumpesnius kaip 30 sekundžių agitacinius siužetus, kuriuose politinės kampanijos dalyvis informuoja apie politinę programą arba pasisako aktualiais visuomenei klausimais;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XI-2098](#), 2012-06-21, *Žin.*, 2012, Nr. 78-4020 (2012-07-04), i. k. 1121010ISTA0XI-2098

3) pirmame periodinio spaudos leidinio puslapyje;

4) jeigu jos paskleidimas prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai ir įstatymams.

2. Politinės kampanijos dalyvio išlaidos šio straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytiems agitaciniais siužetams negali viršyti 50 procentų politinės kampanijos dalyviui nustatyto didžiausio leistino politinės kampanijos išlaidų dydžio.

3. Politinės kampanijos laikotarpiu viešosios informacijos rengėjai ar skleidėjai politinę reklamą gali skleisti tik pagal visiems politinės kampanijos dalyviams vienodus įkainius ir sąlygas. Viešosios informacijos rengėjai ar skleidėjai iki kiekvienų metų sausio 1 dienos Vyriausiajai rinkimų komisijai pateikia politinės kampanijos laikotarpiu taikytinus politinės reklamos įkainius ir sąlygas, o šie ne vėliau kaip iki politinės kampanijos laikotarpio pradžios gali būti pakeisti su Vyriausiosios rinkimų komisijos sutikimu. Vyriausioji rinkimų komisija įkainius nedelsdama paskelbia Vyriausiosios rinkimų komisijos interneto tinklalapyje.

4. Viešosios informacijos rengėjai ar skleidėjai gali atsisakyti skleisti politinę reklamą, kurioje yra kitas politinės partijos ar politinės kampanijos dalyvius kompromituojančios medžiagos, jeigu atsisakoma prisiimti galimas atsakomosios nuomonės paskleidimo išlaidas.

5. Politine reklama nelaikomi:

1) ne politinės kampanijos laikotarpiu skleidžiami įprastinio pobūdžio informaciniai pranešimai apie valstybės politiką, politinių partijų, jos valdymo organų veiklą, išskyrus atvejus, kai tokiais pranešimais yra agituojama per būsimą politinę kampaniją balsuoti valstybės politiko, politinės partijos ar jos nario interesais arba už tokius pranešimus yra atsilyginama, arba numatoma atsilyginti;

2) politinės kampanijos laikotarpiu neatlygintinai skleidžiami įprastinio pobūdžio informaciniai pranešimai apie valstybės politiką, politinių partijų, kandidatų veiklą, informacija, kuria neraginama nedalyvauti referendume, balsuoti už ar prieš referendumui teikiamo sprendimo priėmimą.

6. Politinės kampanijos laikotarpiu viešosios informacijos rengėjai ar skleidėjai elektroninių ryšių priemonėmis Vyriausiajai rinkimų komisijai privalo pateikti viešosios informacijos rengėjo ar skleidėjo deklaraciją du (tris) kartus: likus 10 dienų iki rinkimų ar referendumo dienos (likus 5 dienoms – jeigu vyksta pakartotinis balsavimas) ir ne vėliau kaip per 25 dienas nuo rinkimų (pakartotinių rinkimų) ar referendumo galutinių rezultatų paskelbimo dienos.

7. Politinės kampanijos dalyviai Vyriausiajai rinkimų komisijai pateikia ataskaitą dėl rinkimų (referendumo) agitacijos kampanijos etapu paskleistos politinės reklamos ir jos finansavimo šaltinių kartu su politinės kampanijos finansavimo ataskaita.

8. Vyriausiajai rinkimų komisijai paskelbus kandidatus (kandidatų sąrašus), valstybės biudžeto lėšomis iš Vyriausiajai rinkimų komisijai skirtų asignavimų finansuojama:

1) kandidatų diskusijos per radiją ir televiziją, siekiant pristatyti rinkimų programas, vadovaujantis lygiateisiškumo principu Vyriausiosios rinkimų komisijos nustatyta tvarka;

2) Vyriausiosios rinkimų komisijos nustatyta tvarka skleidžiama informacija, skatinanti dalyvauti rinkimuose.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

POLITINIŲ PARTIJŲ IR POLITINIŲ KAMPANIJŲ APSKAITA

20 straipsnis. Politinių partijų apskaita

1. Politinės partijos apskaitos tvarkymą reglamentuoja šis įstatymas, Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas (toliau – Buhalterinės apskaitos įstatymas) ir kiti teisės aktai.

2. Už politinės partijos apskaitą atsakingas asmuo metams pasibaigus parengia politinės partijos finansinių ataskaitų rinkinį. Kartu su politinės partijos finansinių ataskaitų rinkiniu parengiamas priedas: valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo ataskaita.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-1777](#), 2011-12-06, Žin., 2011, Nr. 153-7205 (2011-12-15), i. k. 1111010ISTA0XI-1777

3. Politinės partijos finansinių ataskaitų rinkinį sudaro šios finansinės ataskaitos:

- 1) balansas;
- 2) veiklos rezultatų ataskaita;
- 3) aiškinamasis raštas.

4. Politinės partijos finansinių ataskaitų rinkinį ir šio straipsnio 2 dalyje nurodytą jo priedą tvirtina politinės partijos įstatuose nustatytas politinės partijos valdymo organas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-1777](#), 2011-12-06, Žin., 2011, Nr. 153-7205 (2011-12-15), i. k. 1111010ISTA0XI-1777

5. Politinės partijos kiekvienais metais, ne vėliau kaip iki kovo 15 dienos, pateikia Vyriausiajai rinkimų komisijai patvirtintą praėjusių kalendorinių metų politinės partijos finansinių ataskaitų rinkinį ir šio straipsnio 2 dalyje nurodytą jo priedą bei auditoriaus ataskaitą dėl pastebėtų faktų, jeigu ji privaloma. Prireikus Vyriausioji rinkimų komisija teisės aktų nustatyta tvarka turi teisę susipažinti su politinės partijos finansinių ataskaitų rinkinio duomenis pagrindžiančiais dokumentais.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-1777](#), 2011-12-06, Žin., 2011, Nr. 153-7205 (2011-12-15), i. k. 1111010ISTA0XI-1777

21 straipsnis. Politinių kampanijų apskaita

1. Savarankiški politinės kampanijos dalyviai politinės kampanijos apskaitą tvarko šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

2. Politinės kampanijos apskaitą tvarko politinės kampanijos išdininkas, su kuriuo asmuo, norintis registruotis savarankišku politinės kampanijos dalyviu, turi sudaryti turto patikėjimo sutartį pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – Civilinis kodeksas) 6 knygos L skyriaus reikalavimus.

3. Politinės kampanijos išdininku gali būti tik Lietuvos Respublikos pilietis ar nuolatinis Lietuvos Respublikos gyventojas, išskyrus:

- 1) pretendentą ar kandidatą;
- 2) referendumo iniciatorius ir referendumo oponentus;
- 3) rinkimų ar referendumo komisijos narį;

4) šio įstatymo nustatyta tvarka politinės partijos ar politinės kampanijos patikrinimą atliekantį auditorių;

5) fizinį asmenį, teismo pripažintą neveiksnium ar ribotai veiksnium arba nebaigusį atlikti baudmės pagal teismo nuosprendį.

4. Politinės kampanijos išdininkas:

1) pildo ir pasirašo aukų lapus, politinės kampanijos finansavimo apskaitos žiniaraštį, politinės kampanijos finansavimo ataskaitą;

2) šio įstatymo ir Būhalterinės apskaitos įstatymo nustatyta tvarka tvarko ir saugo politinės kampanijos apskaitos dokumentus;

3) per 10 darbo dienų Vyriausiosios rinkimų komisijos interneto tinklalapyje paskelbia duomenis apie politinės kampanijos laikotarpiu gautas aukas ir sudarytas politinės kampanijos finansavimo sutartis;

4) kontroliuoja politinės kampanijos išlaidas ir prižiūri, kad jos neviršytų šio įstatymo 17 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytų išlaidų dydžių;

5) jeigu savarankiškam politinės kampanijos dalyviui neatsiranda šio įstatymo 24 straipsnio 2 dalyje nustatyta prievolė, ne vėliau kaip per 25 kalendorines dienas nuo rinkimų (pakartotinių rinkimų) ar referendumo galutinių rezultatų paskelbimo dienos pateikia Vyriausiajai rinkimų komisijai politinės kampanijos finansavimo ataskaitą;

6) jeigu savarankiškam politinės kampanijos dalyviui atsiranda šio įstatymo 24 straipsnio 2 dalyje nustatyta prievolė, ne vėliau kaip per 85 kalendorines dienas nuo rinkimų (pakartotinių rinkimų) ar referendumo galutinių rezultatų paskelbimo dienos pateikia Vyriausiajai rinkimų komisijai politinės kampanijos finansavimo ataskaitą ir auditoriaus ataskaitą dėl pastebėtų faktų;

7) kartu su politinės kampanijos finansavimo ataskaita Vyriausiajai rinkimų komisijai pateikia politinės kampanijos pajamas ir išlaidas pagrindžiančius dokumentus;

8) vykdo kitas šiame įstatyme nustatytas pareigas.

5. Savarankiškas politinės kampanijos dalyvis arba jo įgaliotas asmuo:

1) pasirašo politinės kampanijos finansavimo apskaitos žiniaraštį ir politinės kampanijos finansavimo ataskaitą;

2) nedelsdamas perduoda išdininkui sudarytas sutartis ir kitus finansinius dokumentus;

3) sudaro išdininkui sąlygas vykdyti teisės aktuose jam nustatytas pareigas.

6. Visos politinės kampanijos pajamos, politinės partijos gautos iš šio įstatymo 7 straipsnio 8 dalyje, o kitų savarankiškų politinės kampanijos dalyvių gautos iš šio įstatymo 8 straipsnyje nurodytų šaltinių, ir politinės kampanijos išlaidos ar prisiimti finansiniai įsipareigojimai registruojami politinės kampanijos finansavimo apskaitos žiniaraštyje.

7. Politinės kampanijos finansavimo ataskaitoje, vadovaujantis Vyriausiosios rinkimų komisijos patvirtintu politinės kampanijos finansavimo ataskaitos pildymo ir pateikimo tvarkos aprašu, nurodomos visos politinės kampanijos pajamos ir išlaidos bei prisiimti įsipareigojimai (pagal išlaidų grupes). Atskirai pateikiamas aukų ir jų aukotojų sąrašas ar aukų sumos pagal aukotojų grupes.

8. Kai politinės kampanijos išdininkas nutraukia sutartį, negali toliau eiti pareigų dėl šio straipsnio 3 dalyje nustatytų aplinkybių ar miršta, savarankiškas politinės kampanijos dalyvis turi sudaryti šio straipsnio 2 dalyje nurodytą sutartį su kitu asmeniu ir apie tai informuoti Vyriausiąją rinkimų komisiją.

22 straipsnis. Politinių kampanijų dalyvių įsiskolinimai ir jų padengimas

1. *Netenka galios 2012-01-01.*

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-1777](#), 2011-12-06, Žin., 2011, Nr. 153-7205 (2011-12-15), i. k. 1111010ISTA0XI-1777

2. Kiekvienais metais iki vasario 1 dienos, iki skola bus padengta, buvęs savarankiškas politinės kampanijos dalyvis privalo pranešti Vyriausiajai rinkimų komisijai apie skolos įsipareigojimų įvykdymą ir įvykdymo šaltinius. Politinė partija turi teisę padengti skolos įsipareigojimus tik iš partijai nuosavybės teise priklausančio turto, gaunamų aukų ir politinei partijai skirtų valstybės biudžeto asignavimų, o politinės kampanijos dalyviai fiziniai asmenys – tik iš nuosavų (asmeninių) lėšų.

PENKTASIS SKIRSNIS

POLITINIŲ PARTIJŲ IR POLITINIŲ KAMPANIJŲ FINANSAVIMO KONTROLĖ. NEPRIKLAUSOMAS POLITINIŲ PARTIJŲ IR POLITINIŲ KAMPANIJŲ DALYVIŲ PATIKRINIMAS

23 straipsnis. Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolė

1. Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimą pagal kompetenciją įstatymų nustatyta tvarka kontroliuoja Vyriausioji rinkimų komisija ir kitos institucijos.

2. Vyriausioji rinkimų komisija:

1) tvirtina aukų lapo formą;

2) tvirtina valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo ataskaitos, politinės kampanijos finansavimo apskaitos žiniaraščio, viešosios informacijos rengėjo ar skleidėjo deklaracijos, politinės partijos ar politinės kampanijos dalyvio ataskaitos dėl paskleistos politinės reklamos ir jos finansavimo šaltinių formas, jų pildymo ir pateikimo tvarkos aprašą;

3) suderinusi su Lietuvos auditorių rūmais, tvirtina politinės kampanijos finansavimo ataskaitos formą;

4) tvirtina politinės kampanijos finansavimo ataskaitos pildymo ir pateikimo tvarkos aprašą;

5) tvirtina politinės reklamos žymėjimo tvarkos aprašą;

6) suderinusi su Lietuvos auditorių rūmais tvirtina techninę užduotį politinės partijos ar politinės kampanijos dalyvio patikrinimą atliekančioms audito įmonėms, nustatydamą auditoriaus atliekamo darbo mastą;

7) jos nustatyta tvarka kontroliuoja, kaip politinės partijos ir politinės kampanijos dalyviai laikosi šio įstatymo reikalavimų, ir siūlo traukti atsakomybėn už šio įstatymo pažeidimus arba kreipiasi į kitas institucijas, kurioms įstatymų suteikta kompetencija leidžia patikrinti, kaip laikomasi įstatymų nustatytų reikalavimų;

8) sudaro sąlygas ir atsako, kad jos interneto tinklalapyje politinių partijų finansinių ataskaitų rinkinys ir šio įstatymo 20 straipsnio 2 dalyje nurodyti jo priedai, viešosios informacijos rengėjo ar skleidėjo deklaracija, politinių kampanijų finansavimo ataskaitos būtų skelbiami nedelsiant gavus jų duomenis, atnaujinamos, kad šie duomenys atitiktų gautą informaciją;

9) nustato didžiausius politinės kampanijos išlaidų konkrečiose rinkimų apygardose dydžius ir ne vėliau kaip iki kiekvienų metų sausio 1 dienos juos paskelbia;

10) registruoja aukų lapus, juos išduoda ir kontroliuoja, kaip jie naudojami;

11) suteikia programinę įrangą politinės kampanijos finansavimo apskaitos žiniaraščio, viešosios informacijos rengėjo ar skleidėjo deklaracijos duomenims perkelti, viešosios informacijos rengėjo ar skleidėjo politinės kampanijos laikotarpiu taikytinų įkainių ir sąlygų deklaravimui, politinės kampanijos finansavimo ataskaitoms, viešosios informacijos rengėjo ar skleidėjo deklaracijoms pagal perkeltus duomenis spausdinti;

12) skelbia viešosios informacijos rengėjo ar skleidėjo politinės kampanijos laikotarpiu taikytinus įkainius;

13) kartu su Valstybine mokesčių inspekcija sudaro sąlygas politinės kampanijos išdininkui Vyriausiosios rinkimų komisijos informacinėje sistemoje patikrinti, ar auka atitinka šio įstatymo 10 straipsnio 2 dalies reikalavimus. Vyriausioji rinkimų komisija atsako už tinkamą informacinės sistemos veikimą.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XI-1777](#), 2011-12-06, Žin., 2011, Nr. 153-7205 (2011-12-15), i. k. 1111010ISTA0XI-1777

3. Kaip naudojamos politinei kampanijai skirtos lėšos, kontroliuoja Vyriausioji rinkimų komisija.

4. Vyriausioji rinkimų komisija atsakinga už nuolatinę informacijos pateikimą laiku apie politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo pažeidimus Specialiųjų tyrimų tarnybai, Generalinei prokuratūrai.

5. Valstybinė mokesčių inspekcija tikrina, ar aukotojai turėjo pakankamai pajamų aukai suteikti ir ar jos apmokestintos įstatymų nustatyta tvarka. Apie atliktą tikrinimą ir jo metu nustatytus teisės aktų pažeidimus Valstybinė mokesčių inspekcija praneša Vyriausiajai rinkimų komisijai.

6. Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka atlieka valstybės biudžeto asignavimų, skirtų politinėms partijoms, naudojimo auditą.

24 straipsnis. Nepriklausomas politinių partijų ir politinių kampanijų dalyvių patikrinimas

1. Politinė partija, per kalendorinius metus gavusi didesnę kaip 200 VMDU dydžio pajamų sumą, privalo su audito įmone sudaryti politinės partijos patikrinimo sutartį. Auditoriaus ataskaita dėl pastebėtų faktų pateikiama Vyriausiajai rinkimų komisijai kartu su politinės partijos finansinių ataskaitų rinkiniu.

2. Savarankiškas politinės kampanijos dalyvis, per politinę kampaniją gavęs didesnę kaip 70 VMDU dydžio pajamų sumą, privalo su audito įmone sudaryti politinės kampanijos dalyvio patikrinimo sutartį. Politinės kampanijos išdininkas šios sutarties nuorašą pateikia Vyriausiajai rinkimų komisijai ne vėliau kaip per 25 kalendorines dienas nuo rinkimų (pakartotinių rinkimų) ar referendumo galutinių rezultatų paskelbimo dienos.

3. Politinių partijų, per kalendorinius metus gavusių mažiau negu 200 VMDU dydžio

pajamų sumą, ir savarankiškų politinės kampanijos dalyvių, per politinę kampaniją gavusių mažesnę kaip 70 VMDU dydžio pajamų sumą, patikrinimą organizuoja Vyriausioji rinkimų komisija. Šioje dalyje nepriklausomam politinės kampanijos dalyvių patikrinimui atlikti Vyriausioji rinkimų komisija turi teisę teisės aktų nustatyta tvarka pirkti audito įmonių paslaugas.

4. Auditorius:

1) turi atlikti politinės partijos arba savarankiško politinės kampanijos dalyvio politinės kampanijos patikrinimą vadovaudamasis Lietuvos Respublikos teisės aktais pagal Vyriausiosios rinkimų komisijos patvirtintą techninę užduotį, nustatančią auditoriaus atliekamo darbo mastą;

2) turi teisę gauti iš politinės kampanijos išdininko ir politinės kampanijos dalyvio arba Vyriausiosios rinkimų komisijos visus reikalingus dokumentus politinės kampanijos dalyvio patikrinimui atlikti;

3) turi teisę iš politinės partijos gauti visus reikalingus dokumentus politinės partijos patikrinimui atlikti.

5. Politinės partijos ir politinės kampanijos dalyviai privalo bendradarbiauti su patikrinimą atliekančiu auditoriumi ir pateikti patikrinimui atlikti reikalingus duomenis, dokumentus ir kitą informaciją.

25 straipsnis. Finansavimo viešumas

1. Vyriausioji rinkimų komisija politinių kampanijų finansavimo ataskaitas kartu su auditoriaus ataskaita dėl pastebėtų faktų, jeigu ji privaloma, paskelbia savo interneto svetainėje ne vėliau kaip per 100 dienų nuo rinkimų (pakartotinių rinkimų) ar referendumo galutinių rezultatų paskelbimo dienos.

2. Politinės partijos finansinių ataskaitų rinkinys su šio įstatymo 20 straipsnio 2 dalyje nurodytu jo priedu ir auditoriaus ataskaita dėl pastebėtų faktų, viešosios informacijos rengėjų ar skleidėjų deklaracijos, politinės kampanijos finansavimo ataskaitos ir auditoriaus ataskaita dėl pastebėtų faktų, politinės partijos ar politinės kampanijos dalyvio ataskaitos dėl politinės reklamos paskleidimo ir jos finansavimo šaltinių, politinės kampanijos dalyvių sutartys su paslaugų teikėjais, reklamos gamintojais, viešosios informacijos rengėjais ar skleidėjais yra vieši.

3. Kiekvienas asmuo, pagal šį įstatymą galintis finansuoti politinės kampanijos dalyvius, arba viešosios informacijos rengėjo ar skleidėjo atstovas, pateikęs tai patvirtinantį dokumentą, turi teisę Vyriausiojoje rinkimų komisijoje susipažinti su bet kurios politinės partijos finansinių ataskaitų rinkiniu ir jo priedais ar bet kurio politinės kampanijos dalyvio politinės kampanijos finansavimo ataskaita ir skelbti jų duomenis per visuomenės informavimo priemones.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1777](#), 2011-12-06, *Žin.*, 2011, Nr. 153-7205 (2011-12-15), i. k. 1111010ISTA0XI-1777

26 straipsnis. Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo ir politinės reklamos stebėseną

1. Šio įstatymo tikslais politinių partijų finansavimo stebėseną vykdoma nuolat, o politinių kampanijų finansavimo ir politinės reklamos stebėseną – per rinkimų (referendumo) agitacijos kampanijos etapą.

2. Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo ir politinės reklamos stebėseną vykdo Vyriausioji rinkimų komisija.

3. Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo ir politinės reklamos stebėsenos tvarką ir metodus nustato Vyriausioji rinkimų komisija.

4. Vykdydama politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo ir politinės reklamos stebėseną, Vyriausioji rinkimų komisija turi teisę teisės aktų nustatyta tvarka pirkti stebėsenos paslaugas.

5. Apibendrintus politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo ir politinės reklamos stebėsenos duomenis Vyriausioji rinkimų komisija nuolat skelbia savo interneto tinklalapyje. Kontrolę vykdančioms institucijoms pagal kompetenciją turi būti teikiami detalūs stebėsenos duomenys, politinės kampanijos dalyviui – tik jo politinės kampanijos duomenys, politinei

partijai – tik duomenys apie jos veiklą.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS ATSAKOMYBĖ

27 straipsnis. Politinės partijos veiklos tyrimas

1. Politinės partijos veiklos tyrimas atliekamas vadovaujantis Civilinio kodekso 2 knygos X skyriaus nuostatomis, kurios taikomos tiek, kiek politinės partijos veiklos tyrimo šis įstatymas nereglamentuoja kitaip.

2. Prokuroras turi teisę prašyti teismo paskirti ekspertus, kad šie ištirtų, ar politinė partija, jos valdymo organai ar jų nariai, politinės kampanijos dalyviai veikė tinkamai.

3. Netinkama politinės partijos veikla laikytini tokie veiksmai, kai:

1) politinė partija priima sprendimus politinės partijos veiklai naudoti lėšas, gautas iš neleistinių politinės partijos finansavimo šaltinių;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XI-1777](#), 2011-12-06, Žin., 2011, Nr. 153-7205 (2011-12-15), i. k. 1111010ISTA0XI-1777

2) politinė partija, jos valdymo organai ar jų nariai sudaro politinės partijos finansavimo sandorius, pažeisdami šio įstatymo reikalavimus.

4. Jeigu nustatoma, kad politinės partijos veikla yra netinkama, teismas gali taikyti vieną iš šių priemonių:

1) laikinai sustabdyti politinės partijos valdymo organų narių įgaliojimus;

2) įpareigoti politinę partiją, jos valdymo organus ar jų narius atlikti tam tikrus veiksmus ar jų neatlikti;

3) likviduoti politinę partiją.

28 straipsnis. Šiurkštūs šio įstatymo pažeidimai

1. Šiurkščiais šio įstatymo pažeidimais laikoma:

1) politinės kampanijos dalyvio finansavimas šio įstatymo 11 straipsnyje numatytais nepriimtinais aukomis;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XI-1777](#), 2011-12-06, Žin., 2011, Nr. 153-7205 (2011-12-15), i. k. 1111010ISTA0XI-1777

2) jeigu politinės kampanijos dalyvis priima sprendimus naudoti politinei kampanijai aukas, gautas iš asmenų, kurie neturi teisės finansuoti politinių kampanijų, ar iš neleistinių politinės kampanijos finansavimo šaltinių;

3) jeigu politinės kampanijos dalyvis sudaro politinės kampanijos finansavimo sutartis, pažeisdamas šio įstatymo reikalavimus;

4) žinomai klaidingų duomenų pateikimas politinės partijos finansinių ataskaitų rinkinyje, politinės kampanijos finansavimo ataskaitoje;

5) valstybės biudžeto asignavimų naudojimas ne pagal šiame įstatyme nustatytą paskirtį;

6) nustatyto didžiausio politinės kampanijos išlaidų dydžio viršijimas 10 ar daugiau procentų;

7) jeigu politinės kampanijos dalyvio išlaidos nedeklaruotai politinei reklamai sudaro 10 ar daugiau procentų nustatyto didžiausio politinės kampanijos išlaidų dydžio;

8) jeigu politinės kampanijos dalyvio nedeklaruotos politinei kampanijai gautos lėšos sudaro 10 ar daugiau procentų nustatyto didžiausio politinės kampanijos išlaidų dydžio;

9) saugotinių dokumentų praradimas, kita veikla, dėl kurios negalima nustatyti, ar politinės partijos finansinių ataskaitų rinkinys arba politinės kampanijos dalyvio politinės kampanijos ataskaita atitinka tikrovę;

10) paslėptos politinės reklamos skleidimas, jeigu išlaidos paslėptai politinei reklamai sudaro 10 ar daugiau procentų nustatyto didžiausio politinės kampanijos išlaidų dydžio;

11) politinės reklamos skleidimas per užsienio transliuotojus, pažeidžiant šio įstatymo

reikalavimus politinei reklamai;

12) šio įstatymo 19 straipsnio 2 dalyje nustatytų išlaidų agitaciniams siužetams politinės kampanijos metu viršijimas.

2. Sprendimą, ar politinė partija ar politinės kampanijos dalyvis padarė šiurkštų šio įstatymo pažeidimą, priima Vyriausioji rinkimų komisija.

3. Šio straipsnio 2 dalyje priimtą sprendimą politinė partija ar politinės kampanijos dalyvis per 14 dienų nuo sprendimo priėmimo turi teisę apskusti Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-1777](#), 2011-12-06, Žin., 2011, Nr. 153-7205 (2011-12-15), i. k. 1111010ISTA0XI-1777

29 straipsnis. Atsakomybė

Už šio įstatymo pažeidimus asmenys atsako šio ir kitų įstatymų nustatyta tvarka.

30 straipsnis. Ginčai dėl šio įstatymo pažeidimų

Ginčai dėl šio įstatymo pažeidimų sprendžiami įstatymų nustatyta tvarka.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1114](#), 2007-05-10, Žin., 2007, Nr. 55-2128 (2007-05-19), i. k. 1071010ISTA00X-1114

Lietuvos Respublikos politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo bei finansavimo kontrolės įstatymo 16 straipsnio pakeitimo įstatymas

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1595](#), 2008-06-10, Žin., 2008, Nr. 71-2720 (2008-06-21), i. k. 1081010ISTA00X-1595

Lietuvos Respublikos politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo bei finansavimo kontrolės įstatymo 2 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymas

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-813](#), 2010-05-18, Žin., 2010, Nr. 63-3091 (2010-05-31), i. k. 1101010ISTA00XI-813

Lietuvos Respublikos politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo bei finansavimo kontrolės įstatymo pakeitimo įstatymas

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1071](#), 2010-10-26, Žin., 2010, Nr. 128-6524 (2010-10-30), i. k. 1101010ISTA0XI-1071

Lietuvos Respublikos politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo bei finansavimo kontrolės įstatymo 5 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymas

5.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, Nutarimas

2011-05-11, Žin., 2011, Nr. 58-2771 (2011-05-14), i. k. 1111000NUTARG113717

Dėl Lietuvos Respublikos savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo (2010 m. birželio 30 d. redakcija) 34 straipsnio, 83 straipsnio 2, 3, 4, 5 dalių, Lietuvos Respublikos politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo bei finansavimo

kontrolės įstatymo (2010 m. gegužės 18 d. redakcija) 3 straipsnio 2 dalies atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1777](#), 2011-12-06, Žin., 2011, Nr. 153-7205 (2011-12-15), i. k. 1111010ISTA0XI-1777

Lietuvos Respublikos politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo bei finansavimo kontrolės įstatymo 2, 7, 8, 10, 11, 12, 14, 20, 22, 23, 25, 27, 28 straipsnių pakeitimo ir 16 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymas

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-2098](#), 2012-06-21, Žin., 2012, Nr. 78-4020 (2012-07-04), i. k. 1121010ISTA0XI-2098

Lietuvos Respublikos politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo bei finansavimo kontrolės įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymas

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-2099](#), 2012-06-21, Žin., 2012, Nr. 78-4021 (2012-07-04), i. k. 1121010ISTA0XI-2099

Lietuvos Respublikos politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo bei finansavimo kontrolės įstatymo 6, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 10-1 straipsniu įstatymas